

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: **Zkvalitnění výukového zázemí ZŠ Poběžovice**

Registrační číslo projektu: **CZ.1.07/1.4.00/21.0039**

Číslo a název oblasti podpory: **7.1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách**

Název šablony klíčové aktivity: **I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti**

Vzdělávací oblast: **III. Světoví básníci zcela jinak**

Číslo a název vzdělávacího materiálu: **III /10/1/ - Robert Desnos- zaujme mne něco z jeho života?**

III/10/2 - Robert Desnos – Sněženka jeho a mýma očima

Zpracovala : **Mgr. Miroslava Šebestová**

Stručný popis využití:

Materiál je zaměřen na inovaci výuky literární výchovy pro 1. i 2. stupeň základní školy.

Je určen pro samostatnou i skupinovou práci s dětmi.

Seznamuje žáky netradiční formou s životem a dílem autora.

Přináší vhodný návod, jak přitažlivě pracovat s rozбором konkrétního textu zaměřeného na symboliku – jaro v přírodě.

Seznamuje žáky tvořivou prací s požadovanými pojmy výuky.

Vede je motivačně k tomu, jak správně a vhodně umět využít všechny dostupné mezipředmětové vztahy a obohatit tak jejich znalosti a vědomosti.

Tvořivou, motivační, smysluplnou a přitažlivou prací rozšiřuje tak obzor žákova vědění nejen v oblasti literární výchovy.

Před sebou vidíš milou jarní kytičku.
Víš, jak se jmenuje?
Já ti sdělím odborný název: *Galanthus nivalis*.
Víš, jaký je to jazyk? Kde se tento jazyk v dnešní době používá?
Český odborný název je : sněženka
předjarní/podsněžník/ - vysvětli tato slova.

Podívej se pozorně na ni a popiš ji několika větami:

- Já mám ještě ale několik otázek: 1./ Kdy začíná vyrůstat? V únoru, v březnu nebo v dubnu?
2./ Co má v zemi?
3./ Jak se šíří? Semeny, cibulkou, listy, květy?
4./ Její semena roznáší m - - - - - i? Víš, kdo?
5./ Je jedovatá nebo ne? Je chráněná nebo ne?
6./ Voní?

Pokud je to chráněná bylina, co nesmíš dělat?

Vysvětli pravopis slova **bylina** a rychle vyjmenuj zbytek vyjmenovaných slov po **B**.
Uveď 3 léčivé byliny, které spatříš v přírodě na jaře.

A my se teď vrátíme do literatury a předneseme si o sněžence jednu zajímavou báseň, kterou napsal **Robert Desnos**. Báseň se jmenuje stejně jako květina **Sněženka**.

Nejdříve představíme ale samotného autora. Zde je jeho portrét:

Zkus se na něj zadívat a podle jeho jména určit, zda je to Čech, Angličan nebo Francouz.
Napovím ti: narodil se 4.7.1900 v **Paříži**.
Co víš o tomto městě?
Spisovatel vystudoval obchodní školu, ale univerzitu už ne.
Během 1. světové války odešel po neshodách od rodiny a vystřídal hodně zaměstnání. Víš, kdy byla 1. světová válka?
Od roku 1930 žil se ženou japonského malíře, která se jmenovala Youki. S ní také vycestoval do Španělska. Najdi si tuto zemi na mapě a řekni nám hlavní město.
Která Japonka žila u nás v Poběžovicích?

Od roku 1942 byl členem ilegální skupiny AGIR. Co znamená slovo ilegální?
V roce 1944 ho zatklo gestapo a na konci války se dostal do **Terezína**. Co ti říká toto slovo?
Zažil sice osvobození tohoto tábora v roce 1945, ale byl už nemocný tyfem, a tak **umírá v Terezíně 8.6.1945**. Víš, co je **tyfus**?
Psal básně, ale věnoval se i próze a filmu. Spolupracoval také s rozhlasem, pro který vytvořil pásma Fantomas.
Nejznámější díla: **Básně, Zpěvobajky a Květomluva**.

Byl představitelem uměleckého směru **surrealismus**, který byl založen v roce 1924 v Paříži.

Klade si za cíl vyjádřit skutečný průběh myšlení, tj. zachytit naše myšlenky a představy.
Zaposlouchej se teď do zajímavých veršů a přitom přemýšlej, co je právě na nich zajímavého:

Sněženka : Robert Desnos / ze sbírky : Zpěvobajky a Květomluva/

**Když kalendář hlásí Hromnice-
svátek v únoru,
sněženka otvírá jaru petlice,
pomáhá slunci nahoru.
Sněženko, sněžná, sněž,
ale ne sníh,
sněž něžnost, ty to dovedeš,
a hrubá zima zmizí na saních.**

1./ Dokážeš nyní odpovědět na mou otázku?

2./ V básni jsou slova zvukově podobná – vypiš je a pečlivě je vyslovuj:

3./ Vzpomeň si na Vodníka od K.J.Erbena, který za sebou řadí také slova zvukově podobná. My tak krásně slyšíme plynout vodu./ jejich přednes : Vyvalily se vlny zdola...../

4./ Vezmi si do ruky kalendář a najdi tam svátek **Hromnice**. CO o něm víme? Proč má asi takový název? Znáš s tímto slovem nějaké přísloví? Umíš je vysvětlit?

5./ Vysvětli slovo **petlice**, přečti znovu celý verš s ním a řekni nám, co jím chtěl básník říci:

V literatuře máme pro to odborný název: p - - - - - e.

Doplň toto slovo a řekni k němu český výraz. Znáš původ tohoto slova?

Najdi tam ještě jiný příklad:

6./ Hledej v básni **oslovení** a vysvětli po přednesu celého verše, o co básník prosí sněženku:

7./ Proč nazývá zimu **hrubou**? Má toto slovo ještě jiný význam?

8./ Vysvětli **přenesené pojmenování** v závěru básně:

9./ Báseň má vlastně jen jednu **sloku**. Z čeho se sloka skládá? Z v - - - ů. Kolik je jich v básni?

10./ A co **rým**? Máme zde nějaký? Kolik druhů rýmu vlastně je? Umíš je vyjmenovat a vymaslíš příklady se slovy k **jaru**?

11./ Kterou báseň se sněženkou znáš od Josefa Bruknera? Napovím: B - - - - - é p - - - - - í

12./ Teď se podívej na název sbírky a vysvětli ho:

obě slova jsou složená: Zpěvobajky=

Květomluva=

Zopakuj si vše, co víš o **bajce**, jejích autorech, řekni ostatním několik bajek, které znáš.

13./ Nakonec si předneseme krásnou „květomluvu“ od Aloise Mikulky : **Květiny**

Zaposlouchej se do ní a snaž se zapamatovat co nejvíce květin z ní a věnuj pozornost i tomu, jak si autor „hraje se slovy“

14./ Určitě mi teď „tvou něžnou sněženkou“ namaluješ jako dárek.